

MAI MÉS

Anna Frank, la filleta que va haver de fugir amb la seva família de Frankfurt per anar a viure en la clandestinitat a Amsterdam, va escriure en el seu diari: "Algún dia aquesta terrible guerra s'acabarà i tornarem a ser humans altre cop, i no només jueus". L'octubre de 1944 va arribar a Belsen amb la seva germana, procedents d'Auschwitz, i va morir dies abans que el camp fos alliberat pels britànics, el 15 d'abril de 1945.

Anna només és una d'aquelles més de 100.000 persones que van passar pel camp de concentració de Bergen-Belsen i de les quals 87.000 van morir de fam i epidèmies abans de l'alliberament, i 13.000 més les van seguir més tard, exhaustes.

Enguany es compleixen 50 anys de l'alliberament dels camps de concentració i extermini nazis, una de les creacions humanes més terribles i funestes que demostren fins on es pot arribar en la negació dels valors de la persona.

La rememoració d'uns fets tan esfereïdors és summament important per tal de fer consciència i evitar que es tornin a repetir. Aquesta és la millor lliçó positiva de la memòria de l'Holocaust. "Recordar el mal és la millor manera d'evitar la seva repetició. La memòria dona vertader sentit a la història, la salva de la pretesa objectivitat dels fets d'arxiu, la connecta a la vegada amb la col·lectivitat i amb les vides personals" (Carlos Fuentes, "Soldados por la memoria").

"iMai més feixisme!, iMai més guerra!, iMai més Dachau!", implorava Max Mannheimer, president de la comunitat de sobrevivents del camp de concentració nazi de Dachau. "iPerdonar, si!, ioblidar, mai!. Recordar ha de servir per reclamar un present diferent, que dignifiqui l'existència humana.

No es pot oblidar la matança nazi, però tampoc no seria bo que oblidéssim que, a més dels menorquins que van morir als camps d'extermini o que van patir els camps de concentració a França, aquí a Menorca, els presos republicans van ser condemnats per adhesió a la rebel·lió -condemnats, fins i tot, a mort-, torturats física i moralment, afusellats (a la Mola), o convertits en treballadors forçats rodejats de filferros amb punxes i vigilats per soldats colonials (com relata l'historiador Andreu Murillo en "Una introducció a la guerra civil a Menorca").

Talvegada, emperò, el més terrible és que al mateix temps que es commemorava el 50 aniversari de l'alliberament dels camps d'extermini nazi, a Argentina, alguns militars reconeixien de forma explícita els crims comesos durant la dictadura. L'home no ha après la lliçó, els fets es repeteixen: Sarajevo i Àfrica segueixen sent escenari de pràctiques genocides. Els nous camps d'extermini tenen noms com Bòsnia, Txetxènia, Rwanda, Burundi o Kurdistand. Grups de joves Skins neonazis assalten i apallissen a gitanos, àrabs, homosexuals, negres,... pel simple fet de ser-ho. No, "el nazisme no ha mort del tot. L'oblit de tantes víctimes innocents seria facilitar el camí del seu ressorgiment" (J. Amat-Piniella, en "K.L.Reich").

NN són les inicials de l'expressió alemanya "Nacht und Nebel", que vol dir "nit i boira". Amb aquesta formulació els nazis designaven la categoria dels presoners destinats a morir sense deixar cap rastre. L'expressió procedeix de l'òpera wagneriana "L'Or del Rin", on un personatge, Fafner, increpa els fillets i filletes perquè desapareguin dient-los: "sigueu com la nit i la boira!". "NN. Per la dignitat humana" és una revista sobre aquells als quals se'ls hi va negar l'existència com a persones que vol afirmar-se, en motiu de l'Any Internacional de la Tolerància, a favor de la diversitat i la tolerància que dignifiquin l'existència humana. No és la diferència i la diversitat, sinó la negativa a tolerar aquells que són diferents a nosaltres, la que genera conflictes violents i terror.

Ateneu Alternatiu Sa Sínia
Ciutadella, 10 de juny de 1995

NN. Per la dignitat humana/1